

ΑΘΗΝΑΪΚΑ PLUS

Επιμέλεια: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Συγκινητικές συναντήσεις, 57 ολόκληρα χρόνια μετά, στην αναλλοίωτη Κάσο

Ηταν τέτοιες ημέρες του Αυγούστου το 1965. Κάποια πιτσιρικά έπαιζαν μπάλα σε μια αλάνα στην Κάσο όταν είδαν τη φιγούρα ενός ψηλόλιγνου νεαρού με σανδάλια και μια φωτογραφική μηχανή στον λαιμό να ψάχνει μάτια το μονοπάτι που θα τον ανέβαζε στην Ακρόπολη της Κάσου, το περίφημο Κάστρο στο Πόλι. Τους ζήτησε βοήθεια και κάποια από αυτά φιλοτιμήθηκαν. Σταμάτησαν το παιχνίδι και τον οδήγησαν ως επάνω. Εκείνος για να τα ευχαριστήσει, τα έβαλε να ποζάρουν στον φακό του. Πενήντα επτά χρόνια αργότερα, κάποιοι από τους πρωταγωνιστές της ιστορίας αυτής ξανασυναντήθηκαν σε μια ιδιαίτερος συγκινητική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στις 11 Αυγούστου στο Δημοτικό Σχολείο του Φου, στην παρουσίαση του φωτογραφικού λευκώματος «Γράμμα από την Κάσο, 1965».

Αγοράκι τότε, ο Ηλίας Μαστροπαύλος, νυν επικεφαλής της Κοινωνολογίας Δημοτικής Επιχείρησης Δήμου Κάσου, ήταν ένα από τα παιδιά που προθυμοποιήθηκαν να συνοδεύσουν τον φωτογράφο Ρόμπερτ Μακέιμ. Ο Αμερικανός –με τη σειρά του– παραμένει ψηλόλιγνος και όσο ευκίνητος ήταν και στα νιάτα του, αλλά έχουν πια ασπρίσει τα μαλλιά του. Πριν από λίγο καιρό, οι εκδόσεις Πατάκη κυκλοφόρησαν το βιβλίο με δεκάδες λήψεις του από το νησί και τους ανθρώπους του, που τραβήχτηκαν τότε αλλά είχαν μείνει για δεκαετίες στο συρτάρι. Η αξιοποι-

Ο Ματθαίος Γλύτσας, η Γεωργία Απόκοτου, ο Μπομπ Μακέιμ, η Βαρβάρα Μακρή και ο Ηλίας Μαστροπαύλος. Ξανα-συναντήθηκαν στην παρουσίαση του φωτογραφικού λευκώματος «Γράμμα από την Κάσο, 1965».

σή τους προϋπέθετε να ξεπεραστεί ένα σοβαρό εμπόδιο: να βρεθούν εκείνοι που θα αναγνώριζαν τα πρόσωπα των φωτογραφιών έπειτα από τόσα χρόνια. Το δύσκολο αυτό έργο ανέλαβε η Κασσιώτισσα της διασποράς Μαριλέν Φραγκούλη-Κέδρου και το γέννημα θρέμμα του νησιού, ο δημοσιογράφος Νίκος Μαστροπαύλος, εξάδελφος του Ηλία. Κάπως έτσι ολοκληρώθηκε το βιβλίο. Ταυτίστηκαν όλοι όσοι εμφανίζονται από τον πρώτο μέχρι τον τελευταίο.

Χάρis στο λευκώμα, το νήμα της τύχης που ένωσε τότε τον Μακέιμ με τους ντόπους του ξαναέφερε κοντά στους ίδιους ανθρώπους. Όπως εκείνα τα κοριτσάκια που είχαν στήσιε χορό πιασμένα χέρι χέρι και ο Αμερικανός τα απαθανάτισε σε μια από τις ωραιότερες εικόνες του βιβλίου ή όσους χόρευαν στο πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου τότε. Τους ίδιους, τα παιδιά τους ή και τα εγγόνια τους ξαναείδε ο φωτογράφος στην τω-

ρινή επίσκεψή του. Είναι η καθιερωμένη θερινή σύναξη, που αποτελεί την καλύτερη αφορμή για να ενωθούν οι «ξενιτεμένοι» από την Αθήνα και το εξωτερικό με τους δικούς τους. Η υποδοχή που έγινε στον Μακέιμ ήταν τόσο θερμή, σαν να ήταν και αυτός ένας συγγενής τους που είχαν να δουν 57 ολόκληρα χρόνια και επιτέλους ξαναγύρισε στη γενέτειρά του.

Από το 1954, οπότε ήρθε για πρώτη φορά στα μέρη μας ως

Τα πιτσιρικά που οδήγησαν τον Μακέιμ στην Ακρόπολη της Κάσου.

Κοριτσάκια στήνουν χορό το 1965. Δεξιά, η Γεωργία Απόκοτου.

Η Βαρβάρα Μακρή παιδί στην Κάσο από τον φακό του Μακέιμ.

Ρ. Μακέιμ, Μαριλέν Φραγκούλη-Κέδρου, Ν. Μαστροπαύλος.

φοιτητής, ο Μακέιμ –ο οποίος έλαβε τιμητικά την ελληνική υπηκοότητα– έχει δει τόπους και τόπους να χαλάνε και να χάνουν την ψυχή τους. Οχι όμως η Κάσο, που δεν έχει αλλάξει και πο-λύ από την εποχή προ του τουρισμού. Έχει παραμείνει ατόφια η αίσθηση της κοινότητας που έχουν οι Κασσιώτες, κάτι που χάθηκε δίχως επιστροφή στη Μύκονο και στη Σαντορίνη, στις οποίες έχει αφιερώσει βιβλία ο φωτογράφος. Τις λίγες ημέρες

που φιλοξενήθηκε εκεί ο Μακέιμ, οι ντόπιοι τον σταματούσαν στον δρόμο για να του μιλήσουν, του έφερναν συνεχώς καλούδια και τοπικά προϊόντα, τον συγκινησαν με τα καλά τους λόγια και τα κοιλιμένα τους. Η εκδήλωση με τις ασπρόμαυρες φωτογραφίες είχε τεράστια επιτυχία, γιατί αναμόλυνσε τις μνήμες του παρελθόντος που με έναν θαυματουργό τρόπο είναι ακόμη νωπές.

athinaika@kathimerini.gr